

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ**

**Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики**

СИЛАБУС

Практики навчальної лінгвістичної

підготовки	бакалавра
спеціальності	035 Філологія
освітньо-професійної програми	Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика
форма навчання	денна, заочна
курс	I
семестр	II

Силабус ПРАКТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика.

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики Хом'як А. П.

Силабус практики затверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики
протокол № 1 від 31.08.2021 р.

Зміни до силабусу внесено на підставі рішення засідання науково-методичної комісії факультету іноземної філології
протокол № 7 від 03.02.2022 р.

Силабус перезатверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики
протокол № 8 від 11.02.2022 р.

Завідувач кафедри: _____ І. П. Біскуб

I. ОПИС ПРАКТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика виду практики
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Навчальна лінгвістична
		Рік навчання 1
		Семестр 2
		Консультації 6 год.
Кількість годин/кредитів 90/3 ІНДЗ: передбачено		Самостійна робота 84 год.
		Форма контролю: залік

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика виду практики
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	
		Рік навчання 1
		Семестр 2
		Консультації 12 год.
Кількість годин/кредитів 90/3 ІНДЗ: передбачено		Самостійна робота 78 год.
		Форма контролю: залік

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

Хом'як Алла Петрівна,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри прикладної лінгвістики
контактна інформація 0973234030 anael@vnu.edu.ua
терміни практики: денна форма - протягом семестру
заочна форма - протягом семестру

III. ОПИС ПРАКТИКИ

Анотація практики. Силабус навчальної лінгвістичної практики

складений відповідно до освітньо-професійної програми Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика підготовки бакалавра спеціальності 035 Філологія.

Навчальна лінгвістична практика є важливим етапом професійної підготовки бакалаврів. Вона тісно пов'язана з навчальним процесом, оскільки вивчення мовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного, орфографічного) відбувається комплексно, що передбачає цілеспрямовану роботу над засвоєнням граматичних форм і структур, вокабуляра, звуків, інтонаційно-ритмічних моделей, орфографічних правил. Вони становлять той «будівельний матеріал», якого потребує будь-яке вербальне спілкування.

Грамматичні навички мовлення характеризуються такими ознаками як автоматизованість, гнучкість та стійкість, і повинні формуватися поетапно. У процесі засвоєння лексичного матеріалу можна виділити два етапи: ознайомлення з новими лексичними одиницями та автоматизація дій з новими лексичними одиницями, де розрізняють автоматизацію на рівні словоформи, вільного словосполучення та фрази/речення та автоматизацію на понадфразовому рівні. Далі здійснюється удосконалення засвоєних лексичних одиниць і як результат – ситуативне їх вживання при висловлюванні своїх думок в усній (говоріння) та письмовій (письмо) формах, а також контекстне розуміння при читанні та аудіюванні.

Основою будь-якої мови є звук. Навчання фонетичного матеріалу передбачає оволодіння усіма звуками та звукосполученнями виучуваної іноземної мови, наголосом та основними інтонаційними моделями найбільш поширених типів простих і складних речень. Усі види мовленнєвої діяльності базуються на звуках: ми проговорюємо про себе те, що пишемо і читаємо.

Аудіювання є комплексною мовленнєвою розумовою діяльністю, що базується на природній здатності, яка удосконалюється у процесі індивідуального розвитку людини. Важливими факторами формування такої здатності є: перцептивні та мовленнєвомоторні передумови, загальні інтелектуальні передумови, фактичні знання, знання та вміння в рідній мові, мотивація. Ці фактори складають основу для розвитку специфічних навичок та вмінь: на ній базується навчання аудіювання згідно з вимогами Європейського освітнього стандарту з іноземної мови.

Говоріння забезпечує усне спілкування іноземною мовою в діалогічній і монологічній формах. Як і будь-яка інша діяльність, акт говоріння завжди має певну мету, мотив, предмет (думки того, хто говорить), продукт (висловлювання – діалог/монолог) і результат, який може виражатися у вербальній або невербальній реакції на висловлювання.

Читання іншомовних текстів допомагає студентам усвідомити особливості системи іноземної мови і глибше зрозуміти особливості рідної. Інформація з іншомовних текстів формує їх світогляд, збагачує країнознавчими знаннями, розвиває мовну здогадку, самостійність у подоланні мовних та смислових труднощів. Писемне мовлення є важливим допоміжним засобом у самостійній роботі студентів над мовою

Навчально-методичний супровід та контроль за виконанням завдань

практики та підготовкою звітної документації здійснюють керівники практики від кафедри.

Пререквізити. Підґрунтям навчальної лінгвістичної практики є знання, уміння й навички, здобуті у процесі вивчення іноземної мови в закладах загальної середньої та вищої освіти.

До **постреквізитів** (дисциплін, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі проходження практики) належать ОК «Англійська мова», «Теоретичний курс англійської мови» тощо.

Мета і завдання практики. *Мета* навчальної лінгвістичної практики та її *завдання* передбачають формування лінгвістичної компетенції у різних видах мовної та мовленнєвої діяльності. Якісними показниками її сформованості є такі спеціальні вміння:

- повно і точно розуміти літературно-розмовне мовлення носія мови в ситуаціях повсякденного спілкування;
- визначати тему і мету бесіди, її основний зміст, в умовах опосередкованого сприймання текстів різного характеру, зокрема;
- починати діалог та швидко реагувати на репліку співрозмовника, використовуючи репліки, що мають різні комунікативні функції;
- підтримувати розмову та стимулювати співрозмовника до висловлювання;
- продукувати діалоги різних функціональних типів;
- оптимально усно та письмово використовувати раніше вивчений мовний матеріал певної теми (лексичний, граматичний), збагачуючи мовлення з урахуванням рівня навченості;
- залучати для викладу певної теми матеріал суміжних тем, розширюючи і поглиблюючи її, комбінуючи і варіюючи матеріал за формою та змістом;
- складати анотації до прочитаних/прослуханих текстів.

На різних етапах проходження навчальної лінгвістичної практики використовуються різні **методи навчання**: словесні (бесіди, пояснення); інтерактивні (відповіді на запитання і опитування думок студентів, аналіз ситуацій, відпрацювання навичок); репродуктивний, методи дистанційного навчання (індивідуальне і групове консультування, тренажери з віддаленим доступом).

Результати навчання (компетентності). Проходження практики забезпечує формування таких компетентностей:

Інтегральної компетентності

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ІК)

Загальних компетентностей

Здатність бути критичним і самокритичним. (ЗК 4)

Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. (ЗК 5)

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних

джерел. **(ЗК 6)**

Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. **(ЗК 7)**

Здатність працювати в команді та автономно. **(ЗК 8)**

Здатність спілкуватися іноземною мовою. **(ЗК 9)**

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **(ЗК 10)**

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **(ЗК 11)**

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. **(ЗК 12)**

Фахових компетентностей

Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. **(ФК 2)**

Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. **(ФК 4)**

Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. **(ФК 6)**

Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. **(ФК 8)**

Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів та жанрів. **(ФК 10)**

Очікувані програмні результати навчання (ПРН). По завершенні практики студенти здатні:

Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовою усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. **(ПРН 1)**

Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати і систематизувати. **(ПРН 2)**

Організовувати процес свого навчання й самоосвіти. **(ПРН 3)**

Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. **(ПРН 5)**

Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності. **(ПРН 6)**

Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів. **(ПРН 7)**

Знати й розуміти систему мови і вміти використовувати ці знання в професійній діяльності. **(ПРН 8)**

Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію. **(ПРН 9)**

Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати на практиці. **(ПРН 10)**

Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами. **(ПРН 11)**

Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. **(ПРН 12)**

Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів. **(ПРН 15)**

Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності. **(ПРН 16)**

Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення та використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. **(ПРН 17)**

IV. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	Студенти знайомляться з основними вимогами проходження практики. Студентам призначають керівників практики (1-2 т.).
2. Ознайомлювальний	Студенти, складають індивідуальний план роботи на весь період практики та графік здачі індивідуальних завдань, отримують консультації керівників щодо виконання завдань, обсяг і терміни (3-4 т.).
3. Основний	Студенти виконують завдання, отримують консультації керівників щодо оформлення звіту про проходження практики, вдосконалюють уміння і навички працювати індивідуально (5-13 т.).
4. Підсумковий	Студенти готують звітну документацію та здають керівнику практики (14-15 т.).

V. ВИДИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

№ з/п	Зміст завдання
1.	Опрацювання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію навичок сприйняття та розуміння іншомовних текстів на слух (аудіювання).
2.	Опрацювання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію навичок сприйняття та розуміння іншомовних друкованих текстів (читання).
3.	Опрацювання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію навичок сприйняття та розуміння усного мовлення (говоріння).
4.	Опрацювання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію навичок письмового мовлення (письмо).
5.	Опрацювання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію фонетичних та інтонаційних навичок мовлення.
6.	Опрацювання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію граматичних навичок мовлення.
7.	Опрацювання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію лексичних навичок мовлення.

VI. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Виконання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію навичок сприйняття та розуміння іншомовних текстів на слух (аудіювання).	12
2. Виконання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію навичок сприйняття та розуміння іншомовних друкованих текстів (читання).	12
3. Виконання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію навичок сприйняття та розуміння усного мовлення (говоріння).	12
4. Виконання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію навичок письмового мовлення (письмо).	12
5. Виконання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію фонетичних та інтонаційних навичок мовлення.	12
6. Виконання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію граматичних навичок мовлення.	12
7. Виконання завдань, орієнтованих на розвиток та автоматизацію лексичних навичок мовлення.	12
8. Звіт про проходження практики.	16
Усього	100

VII. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Під час проходження навчальної лінгвістичної практики студент виконує завдання, підготовлені керівником практики згідно термінів, зазначених у силабусі. Перед початком практики необхідно укласти графік здачі завдань та чітко його дотримуватися. Студент допускається до складання заліку з практики за умови виконання завдань у повному обсязі. Для об'єктивної діагностики результатів проходження практики враховується:

- ступінь виконання завдань практики;
- дотримання графіка здачі;
- якість підготовки звітної документації;
- рівень сформованості спеціальних умінь та навичок.

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). За наявності одного з міжнародних сертифікатів, що підтверджують рівень володіння англійською мовою B2 з дисципліни «Англійська мова» здобувачеві освіти може бути зараховано не більше 2 видів індивідуальних завдань з максимальними балами, відведених на опрацювання відповідно до силабусу:

- TOEFL (Test of English as a Foreign Language);
- IELTS General / IELTS Academic (The International English Language Testing System);
- PEIC (Pearson English International Certificate) / PTE (Pearson Test of English) Academic; Pearson LCCI English for Business;
- Cambridge English exams: B2 First (FCE); BULATS (till 2019) – тепер Linguaskill; BEC – Business English Certificates (B2);
- TOEIC (Test of English for International Communication).

Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.](#)

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Під час навчання студент повинен дотримуватися навчальної етики, наукової доброчесності, толерантно ставитися до всіх учасників освітнього процесу.

Дотримання академічної доброчесності, відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#), здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч.6 статті 42 Закону України «Про освіту»): повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з університету (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

VIII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Політика щодо дедлайнів та перескладання. По завершенні навчальної лінгвістичної практики керівники підводять підсумки й оцінюють роботу студентів. Підсумковий контроль здійснюється згідно розкладу залікової сесії. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час практики,

становить 100 балів для денної/заочної форм навчання (оцінювання видів діяльності під час практики подано у п. VI). Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в залікову відомість.

У разі порушення термінів здачі чи отримання незадовільної оцінки студенту надається можливість перескладання заліку за умови доопрацювання матеріалів у період, визначений розкладом залікової сесії.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг, студент може дібрати бали, виконавши додаткове індивідуальне завдання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка для заліку
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

IX. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна література

1. Schramper, A. Betty. English Grammar. NY: Pearson Education. Longman. 1999. 467 p.
2. Gairns, R. Oxford Word Skills. Intermediate. Oxford: Oxford University Press. 2009. 256 p.
3. Maugham, W. S. Theatre. Вінниця: Нова книга. 2006. 358 с.
4. Bunting, D. John, O'Dell, F. Vocabulary in Use (High Intermediate). Cambridge University Press. 2010. 304 p.
5. Misztal, M. Tests in English. Thematic Vocabulary. Київ: Знання. 1999. 350 с.
6. Raymond, C. The ESL Miscellany. Brattleboro, Vermont. 1994. 292 p.
7. Vince, M. Intermediate Language Practice. Macmillan Heinemann. 1998. 266 p.
8. Hancock, M. English Pronunciation in Use. Intermediate. Cambridge University Press. 2017. 208 p.
9. Redman, S. English Vocabulary in Use. Pre-Intermediate & Intermediate. Cambridge University Press. 2017. 264 p.
10. Redman, S., Gairns, R. Test Your English Vocabulary in Use. Pre-Intermediate and Intermediate. Cambridge University Press. 2011. 144 p.

Додаткова література

1. Heinemann, G. Wellman English Wordbuilder. Oxford: Oxford University Press. 1992. 266 p.
2. Podcasts BBC. Режим доступу: <https://www.bbc.co.uk/programmes/p02pc9zn/episodes/downloads>
3. Pickle. Режим доступу: <https://www.wnycstudios.org/podcasts/pickle>
4. Online dictionary. Режим доступу: <https://dictionary.cambridge.org/>
5. Vocab apps. Режим доступу: <https://www.memrise.com/>
6. Writing. Write & Improve. Режим доступу: <https://writeandimprove.com/>
7. Listening. Ted Ed. Режим доступу: <https://ed.ted.com/>
8. Speaking. Speak & Improve. Режим доступу: <https://speakandimprove.com/>